

Vår saksbehandler

Sigridur Thormodsdottir, e-post: sth@standard.no
tlf. 91576577

Vår dato

2023-02-02

Arkivnr.

Arkiv#

Innspill til «Stormøte om sirkulær økonomi»

Standard Norge takker for invitasjonen til å gi skriftlig innspill i forbindelse med stormøte om sirkulær økonomi hvor deltakere skal belyse:

- Hva betyr EUs politikk for Norge og norsk næringsliv?
- Hvordan vil norske myndigheter støtte opp under omstillingen?
- Hva er status og de viktigste utfordringene i ulike sektorer og næringer?

Innspillet fra Standard Norge vil i hovedsak rettes mot de to første punktene. Hvordan EUs politikk er koblet til standarder og standardisering og hvordan standarder kan anvendes av norske myndigheter som et verktøy for å støtte opp under omstillingen.

Standarder er et av fundamentene vi bygger og utvikler samfunnet på. I en verden der vi alle må omstille oss for å få til en bærekraftig utvikling og nå FNs bærekraftsmål, er standarder velprøvde og effektive verktøy for å komme i gang, komme videre eller komme i mål med arbeidet.

I utviklingen av en sirkulær økonomi vil standarder bidra til:

- Bærekraft, som et viktig verktøy for å få en sammenheng og samhandling i en sirkulær verdikjede
- Innovasjon, og at ny kunnskap og teknologi tas i bruk gjennom beste praksis
- Effektivitet, gjennom felles språk, kommunikasjon og datadeling
- Markedsadgang, utforming av nye markeder og produktkrav

Standarder som støtte til utvikling og implementering av nytt regelverk

EUs ambisjoner og mål om en grønn omstilling er tydelig framstilt i bl.a. European Green Deal og Action Plan for Circular Economy, etterfulgt av regelverk og finansiering for implementering.

Standard Norge opplever gjennom medlemskapet i den europeiske standardiseringsorganisasjonen (CEN) at standardisering i økende grad blir brukt i utforming og implementering av nytt europeisk regelverk. Dette gjelder også regelverket knyttet til sirkulær økonomi. Eksempelvis har Europakommisjonen sendt forespørsel til CEN om utvikling av harmoniserte standarder knyttet til plast og plastavfall. Det har igangsatt standardiseringsarbeid innenfor emballasje og plast. Standardiseringsarbeidet, som på mange måter er en "bottom up"-prosess basert på behov i næringslivet eller i samfunnet for øvrig, blir nå også styrt ovenfra og ned gjennom bruk av standardiseringsforespørsler knyttet til de nye forordningene som fremmer grønn omstilling.

I Norge brukes standarder i regelverksutforming på en rekke områder som for eksempel samfunnssikkerhet, petroleum og bygg og anlegg. En analyse gjennomført av Menon Economics på vegne av Regelrådet, Standard Norge og Norsk Elektroteknisk Komite (NEK) anbefaler at standarder inkluderes som en sentral faktor i regelverksutforming bl.a. i forbindelse med grønn omstilling og digitalisering. Bruk av standarder bør inkluderes i utredningsfasen for å kunne utnyttes fullt ut som en støtte til implementering av politiske mål, strategier og regelverk i en overgang til en sirkulær økonomi.

PostadresseStandard Norge
Postboks 242
1326 Lysaker**E-post**

info@standard.no

Telefon

67 83 86 00

Organisasjonsnummer

985 942 897

www.standard.no

Vår saksbehandler

Sigrídur Thormósdóttir, e-post: sth@standard.no
tlf. 91576577

Standard Norge anbefaler at statlige etater i større grad vurderer bruk av standarder som en del av utformingen og/eller etterlevelse av norsk regelverk knyttet til sirkulær økonomi.

Standarder som verktøy for grønn omstilling og markedsadgang

Sirkulær økonomi forekommer på tvers av sektorer og produkter, og utviklingen krever en helhetlig tilnærming. Derfor er det behov for standardisering på flere nivåer:

- Sektorovergripende standarder er overordnet og sikrer en helhetlig ramme for den sirkulære økonomien. Disse standardene er rettet mot «alle» og omfatter blant annet terminologi, indikatorer for sirkularitet, nye forretningsmodeller og krav til økodesign.
- Sektor- og produktspesifikke standarder gjelder for én enkelt eller en gruppe sektorer (for eksempel bygg og anlegg), materialer (for eksempel plast) eller produktgrupper (for eksempel fiskeredsaker eller utstyr til oppdrettsnæringen).
- Sporbarhet og informasjonsflyt forutsetter standarder som støtter digitalisering langs hele verdikjeden og muliggjør sporbarhet, datadeling og bruk av data som ressurs. Slike standarder er også et fundament for (digitale) markeder, for eksempel knyttet til sekundære råvarer, hvor kvalitet, opprinnelse og tilgjengelighet er viktige parametere.
- Prøvetaking- og analysestandarder danner grunnlag for å fastslå/dokumentere kvantitative og kvalitative forhold ved produkter/materialer som tilbys i et marked. De omfatter for eksempel bestemmelse av materialstyrke, måling av spesifikt uønsket/giftig stoff osv.

I tillegg til utvikling og implementering av regelverk kan standarder anvendes som verktøy for å ta i bruk ny kunnskap og teknologi. Derfor blir standardisering for eksempel i større grad etterspurt som et resultat i forskningsprosjekter i Horisont Europa.

Standard Norge deltar i dag sammen med mange norske eksperter i standardiseringskomiteer i CEN og ISO. Ved å delta blir norsk kompetanse og norske interesser ivaretatt i utviklingen av standarder som fremmer sirkulær økonomi. Deltakelsen gir samtidig de norske deltakerne innsikt i diskusjoner, tilgang på ny kunnskap og nettverk. Standarder er med på å utforme europeiske og internasjonale markeder og er anerkjente verktøy i henhold til WTO-avtalen. Deltakelse gir en mulighet for å eksportere sirkulære løsninger og skape marked for norsk næringsliv.

Standard Norge anbefaler norske myndigheter, norsk næringsliv og andre interessenter om å holde seg orientert om eksisterende standarder og pågående standardiseringsarbeid og delta/sette av ressurser til dette der det er relevant. Det europeiske regelverket utvikles i høyt tempo, og standardene kommer. Internasjonalt pågår det tilsvarende mye innenfor ISO. Ved å delta aktivt kan Norge være med på utviklingen av framtidige rammebetingelser både i Europa og internasjonalt, og skape konkurransefortrinn for norsk næringsliv.